

Biuletyn Informacyjny

Grudzień 2020

Wydawca: Ambasada Japonii w Polsce

National Government

Igrzyska Olimpijskie i Paraolimpijskie

Japonia i igrzyska

Historia związków Japonii z igrzyskami olimpijskimi sięga 1909 roku. Podczas 10. sesji MKOl w Berlinie wybitny judoka, profesor Kano Jigorō, jako pierwszy Japończyk został mianowany członkiem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Dwa lata później powstał Związek Japońskich Sportów Amatorskich, pełniący funkcję Japońskiego Komitetu Olimpijskiego. Japońscy sportowcy po raz pierwszy wzięli udział w igrzyskach w 1912 roku podczas V Igrzysk Olimpijskich w Sztokholmie.

Na pierwsze olimpijskie sukcesy Japonia czekała osiem lat – podczas igrzysk w Antwerpii w 1920 roku wywalczyła dwa srebrne medale w tenisie.

Japonia po raz pierwszy zyskała prawo do organizacji igrzysk olimpijskich w sierpniu 1936 roku, podczas 35. sesji MKOl w Berlinie, pokonując Hel-sinki stosunkiem głosów 36 do 27. Tokio miało być gospodarzem XII Letnich Igrzysk Olimpijskich, a Sapporo V Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 1940 roku – w tamtym czasie możliwa była organizacja zarówno letnich, jak i zimowych igrzysk w tym samym roku i w tym samym kraju. Niestety, zmiany w sytuacji międzynarodowej przekreśliły szanse na organizację zawodów. W 1938 roku Komitet Organizacyjny Igrzysk podjął decyzję o rezygnacji z organizacji zarówno letnich, jak i zimowych igrzysk oraz powiadomił MKOl o swoim postanowieniu.

Po wojnie Japonia została wykluczona z udziału w igrzyskach w 1948 roku, ale w 1951 roku przyjęto ją z powrotem do MKOl.

Rok później w szpitalu Stoke Mandeville w Anglii odbyły się pierwsze międzynarodowe zawody dla osób z niepełnosprawnościami, których organizatorem był słynny neurolog Ludwig Guttmann. Uważa się, że były one inspiracją dla powołania igrzysk paraolimpijskich, które po raz pierwszy odbyły się w 1960 roku w Rzymie. W tym samym roku do szpitala Stoke Mandeville przy-

jechał japoński lekarz Nakamura Yutaka, który uczył się tam metod wykorzystania sportu w rehabilitacji. Dzięki zdobytemu doświadczeniu i znajomości z dr. Gutmannem, dr Nakamura stał się prekursorem ruchu paraolimpijskiego w Japonii – po powrocie do kraju w 1961 roku zorganizował w Japonii zawody dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Trzy lata później w Tokio odbyły się pierwsze azjatyckie igrzyska paraolimpijskie.

Kano Jigorō

Udział Japonii w igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich w liczbach

Debiut Japonii w letnich igrzyskach olimpijskich:

1912

Sztokholm (Szwecja)

Debiut Japonii w letnich igrzyskach paraolimpijskich:

1964

Tokio (Japonia)

Liczba letnich igrzysk olimpijskich, w których wzięła udział Japonia:

23

Liczba letnich igrzysk paraolimpijskich, w których wzięła udział Japonia:

14

Liczba japońskich sportowców, którzy wzięli udział w letnich igrzyskach olimpijskich:

4293

Liczba japońskich sportowców, którzy wzięli udział w letnich igrzyskach paraolimpijskich:

1280

 Letnie igrzyska olimpijskie	Liczba medali	 Letnie igrzyska paraolimpijskie
14		23
22		32
22		35

Debiut Japonii w zimowych igrzyskach olimpijskich:

1928

St. Moritz (Szwajcaria)

Debiut Japonii w zimowych igrzyskach paraolimpijskich:

1980

Geilo (Norwegia)

Liczba zimowych igrzysk olimpijskich, w których wzięła udział Japonia:

21

Liczba zimowych igrzysk paraolimpijskich, w których wzięła udział Japonia:

11

Liczba japońskich sportowców, którzy wzięli udział w zimowych igrzyskach olimpijskich:

1361

Liczba japońskich sportowców, którzy wzięli udział w zimowych igrzyskach paraolimpijskich:

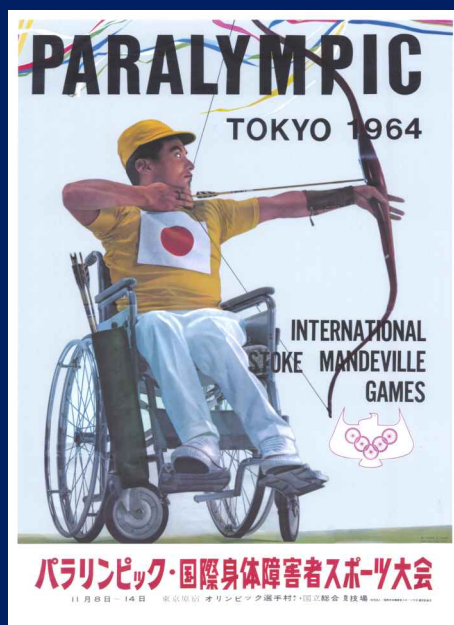
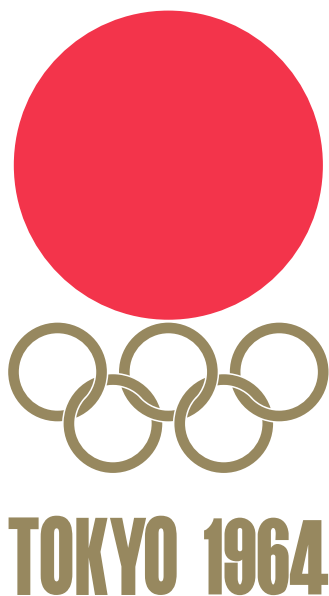
318

 Zimowe igrzyska olimpijskie	Liczba medali	 Zimowe igrzyska paraolimpijskie
14		23
22		32
22		35

(źródło: Japoński Komitet Olimpijski oraz Japoński Komitet Paraolimpijski)

Letnie igrzyska olimpijskie i paraolimpijskie Tokio 1964

Tokio ponownie wywalczyło prawo do organizacji letnich igrzysk olimpijskich w maju 1959 roku, tym samym stając się gospodarzem XVIII Letnich Igrzysk Olimpijskich, które odbyły się w dniach 10-24 października 1964 roku. Było to z wielu powodów historyczne wydarzenie: po raz pierwszy igrzyska odbyły się w Azji, stanowiły symboliczny koniec odbudowy zniszczeń wojennych i były wyrazem uznania dla szybkiego rozwoju gospodarczego Japonii. Kilka lat gruntownych przygotowań znacznie odmieniło Tokio. Ulice zostały poszerzone, w dzielnicy Yoyogi powstała imponująca wioska olimpijska, a telewizja NHK zbudowała nowe centrum transmisyjne w pobliżu obiektów sportowych, by móc sprawniej relacjonować zawody. Dziewięć dni przed rozpoczęciem igrzysk uruchomiona została pierwsza na świecie linia szybkiej kolei (*shinkansen*) łącząca Tokio i Osałę. Transmisja z ceremonii otwarcia osiągnęła oglądalność na poziomie 87,4%.

© Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski

W zawodach wzięło udział 5151 sportowców z 93 krajów. Jako organizator Japonia wystawiła największą w swojej historii reprezentację: 294 mężczyzn i 61 kobiet. Były to też jedne z najbardziej udanych igrzysk japońskich sportowców, którzy wywalczyli 16 złotych, 5 srebrnych i 8 brązowych medali, co dało Japonii trzecie miejsce w łącznej klasyfikacji za Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim. Także Polska zanotowała dobry wynik - biegaczka Irena Szewińska zdobyła 1 złoty i 2 srebrne medale.

Na igrzyskach w Tokio jako sport olimpijski zadebiutowało judo – japońska sztuka walki. Japońscy judocy zdobyli złote medale we wszystkich – z wyjątkiem jednej – kategoriach wagowych.

W dniach 8-12 listopada, niecałe dwa tygodnie po zakończeniu igrzysk olimpijskich, w Tokio odbyły się igrzyska paraolimpijskie. Były to drugie tego typu zawody w historii. Wzięło w nich udział 266 sportowców z 20 krajów, rywalizujących w 9 dyscyplinach. Jedną z nich było podnoszenie ciężarów, które pojawiło się w zmaganiach po raz pierwszy. Japończycy zdobyli w sumie 10 medali: 1 złoty, 5 srebrnych i 4 brązowe.

Stadion M-Wave w Nagano

© TSUTOMU KAWAGOESEBUN/PHOTO/amanaimages

Zimowe igrzyska olimpijskie w Sapporo

Sapporo na wyspie Hokkaido zostało ogłoszone gospodarzem XI Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 1972 roku. Decyzja zapadła w kwietniu 1966 roku podczas 64. sesji MKOI w Rzymie. Były

Skocznia Okurayama © BUD international/amanaimages

to pierwsze zimowe igrzyska organizowane w Azji. W zmaganiach sportowych wzięło udział 1006 sportowców z 35 krajów. Reprezentacja Japonii liczyła 70 zawodników i 20 zawodniczek. Własny teren okazał się dla Japończyków szczęśliwy: skoczek narciarski Kasaya Yukio zdobył pierwszy złoty medal dla swojego kraju. Dla Polaków igrzyska w Sapporo są pamiętne przede wszystkim za sprawą złotego skoku Wojciecha Fortuny.

Zimowe igrzyska olimpijskie i paraolimpijskie w Nagano

W 1998 roku Japonia ponownie gościła zimowe igrzyska olimpijskie, tym razem w Nagano. Decyzja o organizacji została ogłoszona podczas 97. sesji MKOI w Birmingham w 1991 roku. Igrzyskom przyświecała idea „koegzystencji z pięknem natury i jej zasobami”, dlatego też w miarę możliwości starano się unikać zagospodarowywania nowych terenów, dużo uwagi poświęcono także kwestiom utylizacji i recyklingu odpadów. W zawodach wzięło udział 2176 sportowców z 72 państw. Podczas wydarzenia zadebiutowało kilka nowych dyscyplin, między innymi hokej kobiet i curling. Dodatkowo w tym samym roku w Nagano odbyły się zimowe igrzyska paraolimpijskie. Były to pierwsze tego typu zawody rozgrywane w Azji. Wzięło w nich udział 562 sportowców z 31 krajów.

dzięki uprzejmości JAPAN SPORT COUNCIL

Droga do Tokio 2020

Podczas 125. sesji MKOI w Buenos Aires we wrześniu 2013 została ogłoszona decyzja o przyznaniu Tokio prawa do organizacji XXXII Letnich Igrzysk Olimpijskich i Paraolimpijskich w 2020 roku. Igrzyska miały się odbyć w lipcu, jednak z powodu pandemii koronawirusa Międzynarodowy Komitet Olimpijski oraz Komitet Organizacyjny Tokio 2020 ogłosiły w marcu 2020 roku decyzję o przeniesieniu Igrzysk na 2021 rok.

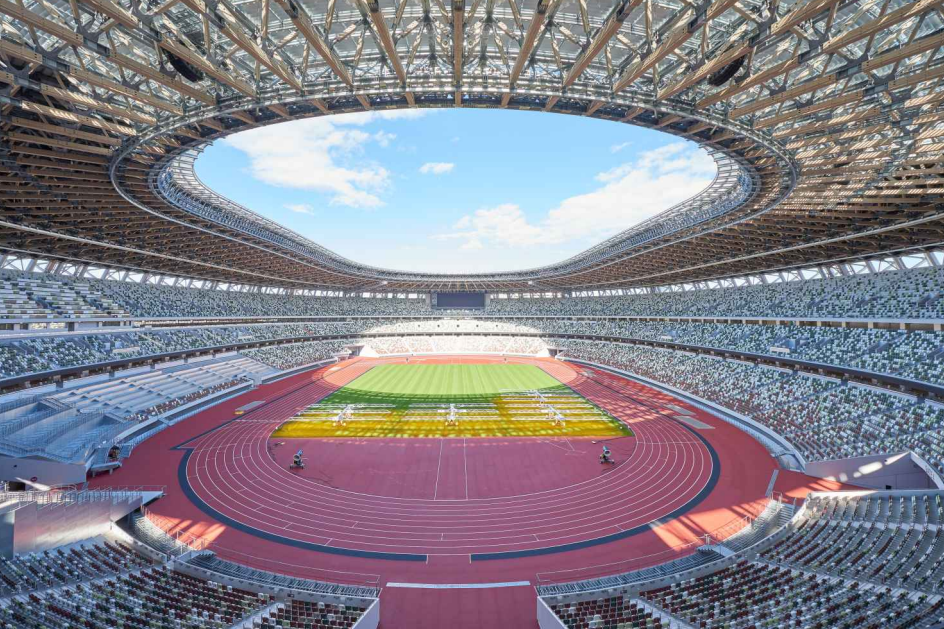
Oficjalna nazwa	
 Igrzyska XXXII Olimpiady	 Igrzyska Paraolimpijskie Tokio 2020
Data	
23 lipca – 8 sierpnia 2021	24 sierpnia – 5 września 2021
Liczba dyscyplin	
33	22

Obiekty olimpijskie

Głównym obiektem zawodów jest Stadion Olimpijski w Tokio, który został zbudowany w miejscu stadionu, na którym odbywały się igrzyska w 1964 roku. Zaprojektował go uznany japoński architekt Kuma Kengo. Odbędą się na nim ceremonie otwarcia i zamknięcia, a także zmagania lekkoatletyczne i mecze piłkarskie. Po zakończeniu igrzysk obiekt będzie służył jako miejsce organizacji zawodów sportowych i wydarzeń kulturalnych.

Obiekty sportowe zostały podzielone zasadniczo na dwie strefy:

1. Strefa Dziedzictwa, w której znajdują się obiekty wykorzystane podczas igrzysk olimpijskich w Tokio w 1964 roku, między innymi Tokyo Metropolitan Gymnasium.
2. Strefa Zatoki Tokijskiej, mieszcząca innowacyjne obiekty sportowe.

dzięki uprzejmości
JAPAN SPORT COUNCIL

Poza tym kilka obiektów znajduje się poza samym Tokio: w Jokohamie (pref. Kanagawa) oraz pref. Saitama, pref. Ibaraki, pref. Miyagi, a nawet w Sapporo na Hokkaido.

Wioska olimpijska będzie znajdowała się na styku Strefy Dziedzictwa i Strefy Zatoki Tokijskiej.

Igrzyska olimpijskie w Tokio to nie tylko wielkie święto sportu. Zawodom i przygotowaniom do nich towarzyszą liczne wydarzenia kulturalne, a także rozmaite projekty z takich dziedzin jak: edukacja, sport, technologia, gospodarka czy urbanistyka. Przyświecają im trzy podstawowe założenia:

1. Osiągnięcie najlepszych wyników: perfekcyjna organizacja i najnowsze technologie zastosowane podczas igrzysk mają umożliwić sportowcom jak najlepszy start i wyniki.
2. Jedność w różnorodności: igrzyska w Tokio będą sprzyjać przyjaznej atmosferze i zwiększaniu świadomości w zakresie różnorodności w świecie.
3. Ku przyszłości: igrzyska w 1964 roku odmieniły Tokio i całą Japonię, zapoczątkowując jej dynamiczny rozwój. Kolejne igrzyska mają umożliwić dojrzałemu już gospodarczo krajowi promocję dalszych zmian w świecie.

dzięki uprzejmości
JAPAN SPORT COUNCIL

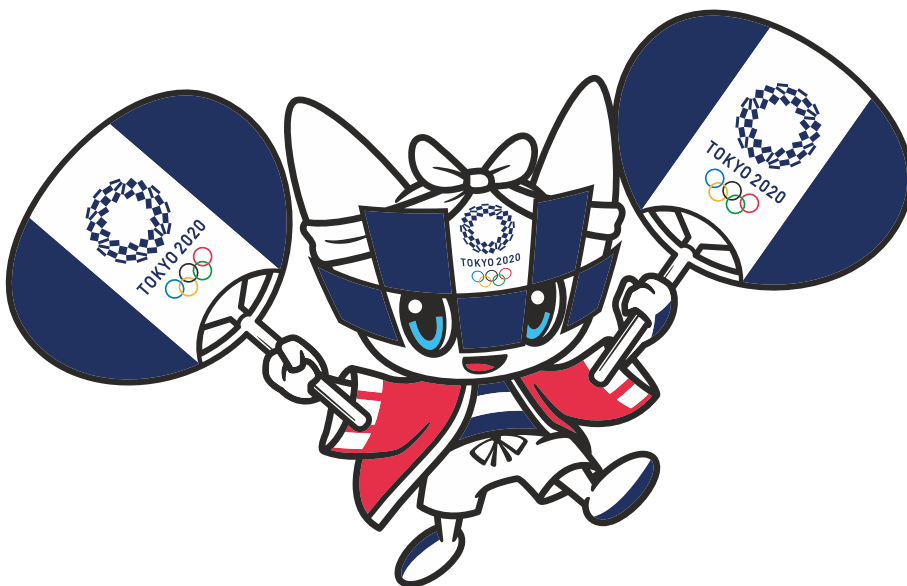
Logo olimpijskie

Lubiany na całym świecie motyw kratki zdobył popularność w Japonii w okresie Edo (1603-1867) pod nazwą *ichimatsu moyō*. Połączony z używanym powszechnie w tradycji japońskiej kolorem indygo stanowi przykład japońskiej elegancji i finezji. Widoczna na logo kompozycja trzech różnych prostokątnych kształtów symbolizuje mnogość krajów, kultur i sposobów myślenia, zgodnie z założeniem „jedność w różnorodności”.

Maskotki

Kolorem Miaraitowy, maskotki Letnich Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020 jest *ai* (granat indygo), ten sam, który zobaczyć można również we wzorze *ichimatsu* logo igrzysk. Jest to ukłon zarówno w stronę tradycyjnej, jak i współczesnej kultury japońskiej. Wzór *ichimatsu* wywodzi się z japońskiej kultury mieszczańskiej XVIII wieku i kojarzy się z dobrobytem. Inspiracją dla osobowości Miraitowy jest pochodzące z kultury tradycyjnej powiedzenie *onko chishin*, czyli „tworzyć nowe perspektywy, czerpiąc wiedzę z przeszłości”. Maskotka Miraitowa jest radosna, wyjątkowo wysportowana i ma silne poczucie sprawiedliwości. Jej specjalną zdolnością jest teleportacja.

Maskotką Letnich Igrzysk Paraolimpijskich Tokio 2020 jest Someity – ciekawa postać, która posiada zdolności nadprzyrodzone i antenki z kwiatu wiśni. Używa ich, aby komunikować się za pomocą telepatii, a płaszcza we wzór *ichimatsu*, aby latać po niebie. Potrafi też przesuwac przedmioty siłą woli! Someity ma ciche i spokojne usposobienie, ale kieruje nią wewnętrzna siła, która ujawnia się poprzez jej supermoce, co obrazuje wytrzymałość i determinację paraolimpijskich sportowców. Someity uwielbia naturę i potrafi porozumiewać się z elementami przyrody, takimi jak kamienie czy wiatr.

Miraitowa © Tokyo 2020

ZNACZENIE IMIENIA: Imię Miraitowa złożone jest z dwóch japońskich słów: *mirai* (przyszłość) oraz *towa* (wieczność). Wyraża nadzieję na pomyślną przyszłość dla ludzi na całym świecie.

Someity © Tokyo 2020

ZNACZENIE IMIENIA: Imię Someity jest połączeniem nazwy popularnego gatunku kwiatu wiśni „Someishino” oraz angielskiego wyrażenia „so mighty” („jakoże potężny/a”). Someity wykazuje się ogromną siłą psychiczną i fizyczną, dlatego reprezentuje sportowców paraolimpijskich, którzy pokonują przeszkody i redefiniują granice możliwości.

Medale olimpijskie Tokio 2020
© Tokyo 2020/Shugo TAKEMI

Medale

Złote, srebrne i brązowe medale są nie tylko najwyższą formą uznania dla zawodników olimpiady, ale również szansą dla Japonii, by zaprezentować swoją kulturę reszcie świata. By wytworzyć te cenne przedmioty, Komitet Organizacyjny Tokio 2020 uruchomił projekt „Miasto kopalni surowców na medale”. W całej Japonii zbierane były niewielkie sprzęty elektroniczne, takie jak na przykład telefony komórkowe. To pierwszy taki projekt w historii igrzysk olimpijskich i paraolimpijskich, który w produkcję medali angażował obywateli i wykorzystywał przetworzone materiały. W ten sposób wykonano wszystkie potrzebne medale, razem

około 5000 sztuk. Projekt zakładał recykling sprzętów codziennego użytku i promował postawy przyczyniające się do budowy społeczeństwa, które jest przyjazne środowisku i rozwija się w zrównoważony sposób. Organizatorzy mają nadzieję, że stanie się to dziedzictwem Igrzysk XXXII Olimpiady. By stworzyć medale reprezentujące emocje wszystkich, którzy przyczynili się do Projektu Medalowego Tokio 2020, Komitet Organizacyjny zorganizował konkurs na ich projekt, zachęcając ludzi do przysyłania własnych pomysłów. Cała Japonia zaangażowana była w stworzenie medali – od przekazania „surowca” aż po wygląd.

Medale paraolimpijskie Tokio 2020
© Tokyo 2020/Shugo TAKEMI

Japońskie sztuki walki na igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich

Po raz pierwszy Międzynarodowy Komitet Olimpijski umożliwił organizatorom igrzysk olimpijskich zaproponowanie dyscyplin sportowych, które będą dodane do rozgrywek. Wszystkie pięć propozycji ze strony Komitetu Organizacyjnego Tokio 2020 zostało zatwierdzonych przez MKOl: karate, softball/baseball, skateboarding, wspinaczka sportowa i surfing.

Karate dołączyło do dyscyplin olimpijskich po raz pierwszy w historii. Razem z judo są jedynymi japońskimi sztukami walki dopuszczonymi do zawodów. Karate powstało na Okinawie i upowszechniło się w całej Japonii w latach 20. XX wieku. Obecnie jest jedną z najpopularniejszych sztuk walki na świecie, trenowaną przez ok. 130 mln zawodników, w tym ok. 2 mln w samej Japonii.

Karate składa się z technik ofensywnych angażujących całe ciało, jak ciosy pięścią czy kopnięcia oraz technik obronnych, mających na celu obronę przed przeciwnikiem. Podczas igrzysk zaprezentowane zostaną *kata*, czyli formy, demonstrujące ruchy ciała bez walki z przeciwnikiem. Oceniana będzie precyzja wykonania techniki, jak również zaangażowanie, postawa czy energiczność. Prócz *kata* widzowie będą mogli obejrzeć także *kumite*, czyli walki między dwoma zawodnikami.

Kiyuna Ryo
© Karatedo Magazine JK Fan

Judo mężczyzn zadebiutowało jako sport olimpijski podczas letnich igrzysk w Tokio w 1964 roku, a judo kobiet – w Barcelonie w 1992 roku. Obecnie ponad 200 krajów i regionów należy do Międzynarodowej Federacji Judo. Ciekawostką jest, że liczba zarejestrowanych zawodników judo we Francji przewyższa nawet tę w Japonii! Judo wywodzi się z dawnej japońskiej sztuki walki *jūjutsu* i składa się z wielu technik, m.in. *nage-waza* (rzuty) czy *katame-waza* (chwyt). Walkę wygrywa zawodnik, który

osiągnie tzw. *ippon*, co w przypadku *nage-waza* oznacza powalenie przeciwnika na plecy, a w przypadku *katame-waza* unieruchomienie go na macie przez określony czas. Jeśli użyta technika pozwala osiągnąć przewagę nad przeciwnikiem, ale nie zostają spełnione warunki określone powyżej, zawodnik otrzymuje tzw. *waza-ari*. Osiągnięcie dwóch *waza-ari* równa się zdobyciu *awase waza ippon*, czyli zwycięstwa.

© The International Judo Federation

Ambasada Japonii w Polsce
Wydział Informacji i Kultury
Al. Ujazdowskie 51, 00-536 Warszawa

www.pl.emb-japan.go.jp
www.facebook.com/JapanEmb.Poland
e-mail: info-cul@wr.mofa.go.jp